

מקום גם עניין המצוות הוא המשכה מלמעלה למטה כי הרי העבודה 40
 בזה בקיום המצוות היא לקיים לבצע בפועל דבר שצוה הקב"ה, 41
 אבל אם האדם יעשה מעצמו מיוזמתו האישית דבר שלא צוה 42
 הקב"ה, ויחשוב לקיים מצוות ה' באמצעות מעשה זה שלא נצטווה 43
 עליו, הרי הוא עובר על איסור 44
 התורה "בל תוסיף" שלא להוסיף 45
 מעצמנו על המצוות שציווה ה'. מה" 46
 שאין-כן תפלה (ועל-דרך זה 47
 קרבנות) ענינה אינו מלמעלה 48
 למטה, אלא הוא תפלת ובקשת 49
 האדם, והיא תפילה ובקשה על 50
 הענינים שחסרים לו שהקדוש- 51
 ברוך הוא ימלא את משאלותיו, ואם כן 52
 תוכנה הוא מלמטה למעלה. ואף- 53
 על-פי שגם תפלה היא 54
 מצוה, ואם כן גם בתפילה יש היבט 55
 של מלמעלה למטה, מכל-מקום 56
 הרי ענינה של מצוה זו 57
 מצוות התפילה - שהאדם יבקש 58
 מהקדוש-ברוך הוא על הענינים 59
 שלו. וכיון שתפלה היא 60
 עבודה מלמטה למעלה, יש 61
 בה המעלה ד"למעשה ידיך 62
 תכסוף"7, הקדוש-ברוך הוא 63
 מתאוה, כביכול, לבקשות ולפעולות 64
 של הנבראים התחתונים למרות שהם 65
 מעשה ידיו ולכאורה אין ביכולתם לתת 66
 לו מאומה, שלכן הרי היא 67
 התפילה מצעת למעלה יותר 68
 מאשר עבודת ההמשכה 69
 וההתגלות האלוהית שמלמעלה 70
 למטה הנפעלת על ידי תורה ומצוות. 71
 ולכן מאחר שעבודת התפילה היא 72
 מלמטה למעלה נקראות כל 73
 התפלות ולא רק תפילת מנחה בלבד 74
 בשם מנחה, ראשי תיבות 75
 מ"ן ח' ה'8, ופירושו: מ"ן - 76
 העלאת מ"ן נוקבין למטה 77
 למעלה זכר ונקבה מסמלים את 78

ויקח מן הבא בידו מנחה גו'1, מסופר בפרשת השבוע שיעקב 1
 אבינו לקח "מן הבא בידו" (עדים, תישיש, רחלים ועוד, כמפורש ומפורט 2
 בתורה) ומבאר בזה אודות המשמעות הפנימית של הדברים בארוכה 3
 במאמרי חסידות הנדפסים2, וגם באחד הביקלאף כרכים של 4
 חסידות (בכתב-יד) שיצאו 5
 לאחרונה לגילוי3 לאחר שהיו 6
 נסתרים (כנראה ברוסיה), שכל 7
 הקרבנות והתפלות (שבמקום 8
 קרבנות תקנום4 לאחר שחזר בית 9
 המקדש תקנו חכמים את התפלות 10
 כתחליף לקרבנות) נקראים בשם 11
 מנחה מלשון מתנה, וכפי שיבאר 12
 להלן הסיבה לכך על פי פנימיות 13
 העניינים. 14
 וטעם הדבר, דהנה עבודת 15
 הקרבנות, וכן עבודת 16
 התפלה, היא עבודה מלמטה 17
 למעלה כלומר התקרבות של האדם 18
 לאלוקות על ידי התעוררות מצד האדם 19
 הנמצא למטה ורוצה להתקרב 20
 לאלוקות, למעלה. וכדוע מעלת 21
 עבודת התפלה (וקרבנות), 22
 היתרון שלה על העבודה דתורה 23
 ומצוות, שתורה ענינה 24
 המשכה והתגלות של אור אלוהי 25
 מלמעלה מאלוקות למטה אל 26
 האדם והעולם, פי התורה היא 27
 חכמתו של הקב"ה, חכמה 28
 אלוהית עליונה, ולימוד התורה 29
 של האדם לאמתו לאמיתו של 30
 דבר (אף שכלפי חוץ אין זה נראה) 31
 הרי זה באופן ד"תען לשוני 32
 של האדם אמרתך5 של הקדוש- 33
 ברוך הוא, שהאדם עונה וחוזר 34
 על דבריו של הקב"ה ואינו 35
 אומר דברים משלו. ואפילו מצוות 36
 שיעקבן שהאדם יקיים אותן, 37
 ואם כן המצוות מביאות לידי ביטוי את 38
 חשיבות מעשיו של האדם למטה, מכל 39

בס"ד. שבת פרשת וישלח, ט"ז כסלו, ה'תשכ"ה*

ויקח מן הבא בידו מנחה גו'1, ומבאר בזה 1
 בארוכה במאמרי חסידות הנדפסים2, 2
 וגם באחד הביקלאף שיצאו לאחרונה לגילוי3, 3
 שכל הקרבנות והתפלות (שבמקום קרבנות 4
 תקנום4) נקראים בשם מנחה. וטעם הדבר, 5
 דהנה עבודת הקרבנות, וכן עבודת התפלה, היא 6
 עבודה מלמטה למעלה. וכדוע מעלת עבודת 7
 התפלה (וקרבנות) על העבודה דתורה ומצוות, 8
 שתורה ענינה המשכה מלמעלה למטה, פי 9
 התורה היא חכמתו של הקב"ה, ולימוד התורה 10
 של האדם לאמתו הרי זה באופן ד"תען לשוני 11
 אמרתך5, שעונה וחוזר על דבריו של הקב"ה. 12
 ואפילו מצוות שיעקבן שהאדם יקיים אותן, הרי 13
 העבודה בזה היא לקיים דבר שצוה הקב"ה, 14
 אבל אם האדם יעשה מעצמו דבר שלא צוה 15
 הקב"ה, ויחשוב לקיים מצוות ה', הרי הוא עובר 16
 על "בל תוסיף". מה שאין-כן תפלה (ועל-דרך- 17
 זה קרבנות) ענינה הוא תפלת ובקשת האדם, 18
 והיא על הענינים שחסרים לו. ואף-על-פי שגם 19
 תפלה היא מצוה, הרי ענינה של מצוה זו6 - 20
 שהאדם יבקש על הענינים שלו. וכיון שתפלה 21
 היא עבודה מלמטה למעלה, יש בה המעלה 22
 ד"למעשה ידיך תכסוף"7, שלכן הרי היא מגעת 23
 למעלה יותר מאשר עבודת ההמשכה 24
 שמלמעלה למטה. ולכן נקראות כל התפלות 25
 בשם מנחה, ראשי תיבות מ"ן ח' ה'8, ופירושו:

(* ע"פ לקו"ש ח"ה ע' 400 ואילך. 1) פרשתנו לב, יד. 2) ד"ה זה בתו"א, תו"ח ואוה"ת. וד"ה ראה ריה בני (שם). 3) באב. מספר (31) 12 (נדפס באוה"ת בראשית (כרך ב) רלט, א ואילך). 4) ברכות כו, ב. 5) תהלים קיט, קעב. וראה ברכות כב, א, אשר, אפילו כשהאדם כבר אומר הד"ת נאמר עליהם "הלא כה דברי כאש", ועד - בנוגע להלכה בפועל. 6) תפלה רחמי היא (ברכות כ, ב). וראה רמב"ם ריש הל' תפלה: תפלה.. שיהא אדם מתחנן ומתפלל כו' (וביותר - להרמב"ן שם שמדאורייתא מצוות התפילה בעת צרה (דהאדם)). 7) איוב יד, טו. וראה של"ה שער הגדול (כט, ב ואילך). 8) תו"א פרשתנו כה, ד.

ויקח מן הבא בידו מנחה גו'

ביאור בדרך אפשר

1 המושגים של השפעה מלמעלה למטה וקבלה מלמטה, ולכן 'מים נקביים' הם
 2 התעוררות מלמטה, מצד המקבל, להתקרב למעלה אל המשפיע, ח' -
 3 **שְׂמַגְעַת** שעולה ונוגעת **בְּמִזְלַת הַשָּׁמַיִם** מתוך י"ג מידות הרחמים, מידת
 4 "נצור חסד" **שְׁלֹמֶעְלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת** הקשורה באור אלוקי עליון
 5 שלמעלה מהאור הנמשך ב'סדר
 6 השתלשלות' מסודר מדרגה לדרגה, ה'
 7 - **וּמִשָּׁם** ממקור עליון זה **נִמְשָׁךְ**
 8 האור האלוקי ויורד **בְּה'** תְּתַאֵה
 9 התחתונה, היא האות ה' השנייה בשם
 10 הו"ה, **סְפִירַת הַמַּלְכוּת** האחרונה
 11 והתחתונה מבין עשר הספירות, **שָׂרֵשׁ**
 12 **וּמִקּוּר הַנְּבִרָאִים**, והיורידה
 13 וההמשכה של האור האלוקי לספירת
 14 המלכות היא כרי **שְׁעַל-יָדֶהָ**
 15 **יוֹמֵשָׁךְ** האור למטה **בְּעוֹלָמוֹת**
 16 **בְּרִיאָה-יִצְרֵה-עֲשֵׂיהָ**, שלוש
 17 העולמות הרוחניים התחתונים שיש
 18 בהם מציאות של נבראים מוגדרים
 19 **עַד לְעֲשֵׂיהָ הַגְּשָׁמִית**⁹ החלק
 20 התחתון של עולם העשייה שהוא
 21 עולם הזה הגשמי, וכך ההשפעה
 22 מלמעלה למטה באה לידי ביטוי גם
 23 בגשמיות **לְהִיּוֹת רוּפָא חוֹלִים**
 24 **וּמִבְּרָךְ הַשָּׁנִים** כפי שמבקשים
 25 בתפילת שמונה-עשרה **וְכוּ'.**
 26 **(ב) וְהִנֵּה אֶף-עַל-פִּי שָׁפַל**
 27 **הַתְּפִלוֹת** גם תפילת שחרית וערבית,
 28 ולא רק תפילת מנחה **נִקְרְאוֹת**
 29 **בְּשֵׁם מִנְחָה, הָרִי מִזָּה**
 30 **שְׂתַפְּלוֹת הַמִּנְחָה בְּפָרֵט** במיוחד
 31 **נִקְרְאוֹת מִנְחָה**¹⁰, **מוֹבְזָן, שְׁעָקָר**
 32 **הָעֵנָן דְּמִנְחָה [הַעֲלָאָה**
 33 **מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, וּבְמִילָא גַם**
 34 **הַמְּשַׁכֵּת הָאֹר שְׁלֹמֶעְלָה גַם**
 35 **מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת עַד לְמַטָּה**
 36 **מַטָּה כַּמְבוּאָר** לעיל בפרטיות כיצד
 37 הקרבן נרמו באותיות של המילה
 38 "מנחה" **הוא בתפלת מנחה**

ביאור בדרך אפשר

39 **דְּוָקָא. וְלִכְּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל**¹¹ **לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זְהִיר**
 40 במיוחד **בְּתַפְּלוֹת הַמִּנְחָה, שְׁהָרִי אֲלֵיהוּ לֹא נַעֲנֶה אֱלָא בְּתַפְּלוֹת**
 41 **הַמִּנְחָה**¹² **כַּמְסוּפָר בְּתַנּוּךְ** (בספר מלכים) שאליהו הנביא ביקש להוכיח את
 42 האמת שבאמונה בה' לעומת נביאי ה'בעל' על ידי שנביאי הבעל יביאו פר
 43 והוא יביא פר וכולם יראו היכן תרד
 44 האש מן השמים "ויהי בעלות המנחה
 45 ויגש אליהו..." והתפלל אל ה'
 46 ותפילתו נענתה "ותפול אש ה' ותאכל
 47 את העולה..."
 48 **וְהַבְּאוּר בְּזָה,** במעלתה המיוחדת
 49 של תפילת מנחה, **דְּהִנֵּה תַפְּלוֹת**
 50 **שְׁחָרִית הִיא בְּתַחֲלוֹת הַיּוֹם,**
 51 **קוֹדֵם שְׁהָאָדָם נַעֲשֵׂה עֶסוּק**
 52 **וְטָרוּד בְּעֵנְיָו הָעוֹלָם** ויותר קל
 53 לו להתפלל כראוי. **וְתַפְּלוֹת עֶרְבִית**
 54 **הִיא בְּסוֹף הַיּוֹם, לְאַחֲרֵי**
 55 **שְׂפָבָר יֵצֵא מֵעֵנְיָו הָעוֹלָם**
 56 **וְשׁוֹב אִינוֹ טָרוּד כָּל כַּךְ. אֲבָל תַּפְּלוֹת**
 57 **מִנְחָה בָּאָה בְּאִמְצַע הַלַּהֲטָה**
 58 **(קֶאֱךָ וְהַתְּלַהּבוֹת) בְּעֵנְיָו עוֹלָם-**
 59 **הַזֶּה**¹³, **וּמִבְּלֵי הַבֵּט עַל**
 60 **הָעֵסְקִים וְהַטְּרָדוֹת כו', הָרִי**
 61 **הוּא מִנְתַק אֶת עֲצָמוֹ מֵהֶם**
 62 **וּמִתְפַּלֵּל מִנְחָה**¹⁴ **וְלִכְּן יֵשׁ**
 63 **לְתַפְּלוֹת מִנְחָה יִתְרוֹן עַל תַּפְּלוֹת**
 64 **שְׁחָרִית וְעֶרְבִית. וְלִכְּן עֲבוּדָה זֹו**
 65 **שְׂכָדִי לְעַבּוֹד אוֹתָהּ יֵשׁ צוּרֵךְ בַּמֵּאֲמָן**
 66 **מִיּוֹחַד הִיא עָקָר הָעֵנָן**
 67 **דְּהַעֲלָאֵת 'מִיֵּן נוֹקְבִין'**
 68 **הַתְּעוּרוֹרוֹת מִלְמַטָּה, מִצַּד הָאָדָם עֲצוּמוֹ.**
 69 **וְזֵהוּ גַם הַטַּעַם שְׂבַתְּפַלֵּת**
 70 **מִנְחָה יֵשׁ דְּעוֹת (וְעַד כִּי כֵךְ**
 71 **שְׁלִדְעוֹת אֵלוֹ יֵשׁ בִּיטוּי לְהִלְכָה**
 72 **לְמַעֲשֵׂה) שְׁהִיא (לֹא פְּנִינָה**
 73 **קְרַבְּנוֹת, כְּמוֹ תַפְּלוֹת שְׁחָרִית**
 74 **וְעֶרְבִית, אֱלָא) פְּנִינָה טוֹרָת,**
 75 **וְכִמוֹ שְׂכַתוּב**¹⁵ **בְּתַהֲלִים, בַּפְּסוּק**
 76 **שְׁלַכְמָה נוֹסַחאוֹת אוֹמְרִים לְפָנֵי תַפְּלוֹת**

1 **מִיֵּן - הַעֲלָאֵת 'מִיֵּן נוֹקְבִין' מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, ח'**
 2 **- שְׂמַגְעַת בְּמִזְלַת הַשָּׁמַיִם שְׁלֹמֶעְלָה**
 3 **מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת, ה' - וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ בְּה' תַתְּאֵה,**
 4 **סְפִירַת הַמַּלְכוּת, שָׂרֵשׁ וּמִקּוּר הַנְּבִרָאִים, שְׁעַל-**
 5 **יָדֶהָ יוֹמֵשָׁךְ בְּעוֹלָמוֹת בְּרִיאָה-יִצְרֵה-עֲשֵׂיהָ, עַד**
 6 **לְעֲשֵׂיהָ הַגְּשָׁמִית**⁹, **לְהִיּוֹת רוּפָא חוֹלִים וּמִבְּרָךְ**
 7 **הַשָּׁנִים וְכוּ'.**

8 **(ב) וְהִנֵּה אֶף-עַל-פִּי שָׁפַל הַתְּפִלוֹת נִקְרְאוֹת**
 9 **בְּשֵׁם מִנְחָה, הָרִי מִזָּה שְׂתַפְּלוֹת**
 10 **הַמִּנְחָה בְּפָרֵט נִקְרְאוֹת מִנְחָה**¹⁰, **מוֹבְזָן, שְׁעָקָר**
 11 **הָעֵנָן דְּמִנְחָה [הַעֲלָאָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, וּבְמִילָא**
 12 **גַם הַמְּשַׁכֵּת הָאֹר שְׁלֹמֶעְלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת עַד**
 13 **לְמַטָּה מַטָּה] הוּא בְּתַפְּלוֹת מִנְחָה דְּוָקָא. וְלִכְּן**
 14 **אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל**¹¹ **לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זְהִיר**
 15 **בְּתַפְּלוֹת הַמִּנְחָה, שְׁהָרִי אֲלֵיהוּ לֹא נַעֲנֶה אֱלָא**
 16 **בְּתַפְּלוֹת הַמִּנְחָה**¹². **וְהַבְּאוּר בְּזָה, דְּהִנֵּה תַפְּלוֹת**
 17 **שְׁחָרִית הִיא בְּתַחֲלוֹת הַיּוֹם, קוֹדֵם שְׁהָאָדָם נַעֲשֵׂה**
 18 **עֶסוּק וְטָרוּד בְּעֵנְיָו הָעוֹלָם. וְתַפְּלוֹת עֶרְבִית הִיא**
 19 **בְּסוֹף הַיּוֹם, לְאַחֲרֵי שְׂפָבָר יֵצֵא מֵעֵנְיָו הָעוֹלָם.**
 20 **אֲבָל תַּפְּלוֹת מִנְחָה בָּאָה בְּאִמְצַע הַלַּהֲטָה (קֶאֱךָ)**
 21 **בְּעֵנְיָו עוֹלָם-הַזֶּה**¹³, **וּמִבְּלֵי הַבֵּט עַל הָעֵסְקִים**
 22 **וְהַטְּרָדוֹת כו', הָרִי הוּא מִנְתַק אֶת עֲצָמוֹ מֵהֶם**
 23 **וּמִתְפַּלֵּל מִנְחָה**¹⁴. **וְלִכְּן עֲבוּדָה זֹו הִיא עָקָר**
 24 **הָעֵנָן דְּהַעֲלָאֵת 'מִיֵּן נוֹקְבִין'.**

25 **וְזֵהוּ גַם הַטַּעַם שְׂבַתְּפַלֵּת מִנְחָה יֵשׁ דְּעוֹת (וְעַד**
 26 **לְהִלְכָה לְמַעֲשֵׂה) שְׁהִיא (לֹא פְּנִינָה**
 27 **קְרַבְּנוֹת, כְּמוֹ תַפְּלוֹת שְׁחָרִית וְעֶרְבִית, אֱלָא) פְּנִינָה**
 28 **טוֹרָת, וְכִמוֹ שְׂכַתוּב**¹⁵ **תַּפְּלוֹת קְטָרֵת**

9) לשנות הגשמיות (ראה תניא קו"א רד"ה להבין מ"ש בפע"ח). 10) ראה ג"כ רד"ה והוא עבר לפנייהם תרכ"ז. 11) ברכות ו, ב. 12) "והגם דבגמרא שם, הנה ר' יוחנן ורב נחמן בר יצחק ס"ל דאף בתפלת ערבית ושחרית הוא כן, ומ"מ הנה אלי' נענה בתפילת המנחה, דמזה מובן דתפילת מנחה היא גבוהה במעלה ומדריגה על התפילות דשחרית וערבית" (רד"ה לעולם יהא אדם תרצ"א - קונטרס טו (נדפס לאח"ז בסה"מ תרצ"א ע' שמה)). וראה להלן הערה 24. 13) וגם בעולם - תפילת המנחה היא בזמן שהשמש כבר פנה, שזה מורה על ההסתור יותר (אוה"ת וישלח רלה, א). 14) אוה"ת שם. סד"ה לעולם יהא תרצ"א (סה"מ תרצ"א ע' שנב). 15) תהלים קמא, ב.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 שמונה-עשרה במנחה תכּוּן תּפֿלתי קטרת לפניך משאת פפי
 2 מנחת עֶרֶב¹⁶ וכפי שממשיך ומפרט מהי השייכות המיוחדת של תפילת
 3 מנחה ועבודת הקטורת. וְהֶעֱנֵן בָּנָה, דְּהִגָּה החילוק ההבדל בין
 4 קרבנות וקטורת הוא בכמה ענינים, ומהם¹⁷: שָׁפֵל
 5 הַקְּרָבָנוֹת בָּאִים רַק מִדְּבָרִים
 6 טְהוּרִים בעלי חיים או דברים מן
 7 הצומח הכשרים לאכילה
 8 שְׁמֵתִבְרָרִים על-יָדָם שעל ידי
 9 הקרבתם הטוב שבהם נפרד מהרע והם
 10 עולים לקדושה, מֵה־שְּׂאִי־כֶן
 11 בַקְּטוֹרֶת הֵיוּ גַם דְּבָרִים
 12 טְמֵאִים¹⁸ האסורים באכילה,
 13 שְׁזָהוּ עֲנִין בִּירוֹר והעלאה של
 14 שֵׁלֶשׁ קְלִיפּוֹת הַטְּמֵאוֹת¹⁹
 15 לגמרי שאין בהם טוב שהם מקור
 16 ושורש החיות של הדברים האסורים,
 17 בעוד שמקור ושורש החיות של
 18 הדברים המותרים הוא מקליפה
 19 הנקראת 'קליפת נוגה', לשון אור, כי
 20 מעורב בה גם טוב. וּמִטַּעַם זֶה
 21 מַצַּעַת הַקְּטוֹרֶת עולה ו'נוגעת'
 22 למעלה באלוקות בבחינה שהיא
 23 לְמַעְלָה מִקְּרָבָנוֹת (וּבְכַזָּר)
 24 לְעִיל שְׁשָׁנֵי הָעֲנִינִים תְּלוּיִם
 25 זֶה בָּנָה²⁰ ורוקא משום שהקטורת
 26 מכילה גם דברים נחותים האסורים
 27 באכילה, העלאה זו גורמת לתוספת
 28 מעלה (ויתרון). וְלָכֵן נִקְרָאִים
 29 קְרָבָנוֹת בְּשֵׁם אֲכִילָה, כְּמוֹ
 30 שְׁכַתּוּב²¹ אֶת קְרָבָנֵי לְחֵמֵי רִלְחָם הוא עיקר המאכל והמוזן לְאִשִּׁי,
 31 וּקְטוֹרֶת - (רַק) רִיחַ, שְׁרִיחַ אמנם לא מוזן אבל מצד שני מְגִיעַ
 32 בַּנֶּפֶשׁ²² לְמַעְלָה מֵהָאֲכִילָה, וְכֵן הוּא גַם לְמַעְלָה, כְּמִבְאֵר
- בְּכֶמֶה מְקוֹמוֹת שהקטורת (עניינה של תפילת מנחה) עולה לבחינה יותר
 נעלית מהקרבנות (שהתפילות האחרות הן כנגד הקרבנות). וּמַעְלָת יתרון
 הָרִיחַ עַל הָאֲכִילָה מוֹבִינָת גַּם מִזֶּה שְׂאִילָה הִיא בַּפֶּה,
 שֶׁהוּא שְׁעַר כְּנִיסָה לְהִגִּיעַ לְחִיצוֹנִיּוֹת הַמוֹחִין, וְרִיחַ הוּא
 בְּחוּטָם, שֶׁהוּא שְׁעַר לְהִכְנִס
 וְלִהְיֶעַ דְּרוֹכוֹ לְפָנֵימִיּוֹת
 הַמוֹחִין²³ כמבואר ב'המשך'
 תַּעֲרִיב לְאֶדְמוֹר הַרְשָׁב: "... הַבַּחֲי
 כְּתָב עַל פְּסוֹק וַיִּצַּר הַחֹטֵם הוּא כְּלִי
 לְנִשְׁמָה דַּמְשֵׁם הִיא נִכְנַסַת וּמִשֵּׁם הִיא
 יוֹצֵאת, וְלִכֵּן מִי שֶׁנִּפֵּל עָלָיו מְפוֹלֵת
 צָרִיכִים לְבַדּוֹק אוֹתוֹ עַד חוֹטְמוֹ
 כְּדֹאִיֵּת בְּגִמְרָא יוֹמָא דָּף פִּיָּה עֲמוּד א,
 דְּגַם אִם הַחַיּוֹת אֵינּוּ יִנְכֹר לְבָבוֹ, מִכֵּל
 -מְקוֹם יִכּוֹל לְהִיּוֹת שֵׁישׁ חַיּוֹת בְּחוֹטָם
 וּכְדִפְרִישׁ רִשִׁי... שֵׁם... וְיֵשׁ לּוֹמֵר שׁוּהוּ
 לְפִי שֶׁהַחֹטֵם הוּא שְׁעַר הַמוֹחִין...
 בַּחֲנִית עֲצֻמּוֹת הַמוֹחִין, שֶׁהִי הַדְּבֹר
 הוּא גַם כֵּן שְׁעַר הַמוֹחִין שְׁכֵל הַתְּגִלּוֹת
 שְׁכֵל הִיא עַל-יַדֵּי הַדִּיבּוֹר, רַק שׁוּהוּ
 חִיצוֹנִיּוֹת הַשְּׁכֵל וְכִידוּעַ דְּשְׁכֵל גְּלוּי הוּא
 מַחִיצוֹנִיּוֹת הַחֲכֵמָה כִּי, וְאִם כֵּן מֵה
 שֶׁהַחֹטֵם הוּא שְׁעַר הַמוֹחִין הֵינּוּ
 בַּחֲנִית עֲצוּמוֹת הַמוֹחִין...
 וְאֶף-עַל-פִּי שְׁגָם עַל קְרָבָנוֹת
 נֶאֱמַר²¹ רִיחַ נִיחָחִי [דְּבִינִין
 שְׁקָרְבָנוֹת בְּכָלֹת עֲנִינָם הוּא
 הַעֲלָאת 'מִיֵּן נוֹקְבִין',
 וְנִקְרָאִים בְּשֵׁם מְנַחֵה, לְכֵן
 בְּנוֹסֵף לִכֵּן שֶׁהַקְּרָבָנוֹת הֵם כְּמוֹ 'לַחֵם רִמּוּזִין' הֵם עֲנִין שֶׁל רִיחַ²⁴,
 וְאִם כֵּן בְּמָה מַתְּבַטֵּאת מַעֲלַת הַקְּטוֹרֶת (תְּפִילַת מְנַחֵה) עַל הַקְּרָבָנוֹת (תְּפִילּוֹת
 שַׁחֲרִית וְעֶרְבִית) הִגָּה בְּרִיחַ גּוֹפָא עֲצֻמוֹ שֶׁל מְנַחֵה, רִיחַ

16) דעת ר' יוסי - ירושלמי ברכות פ"ד ה"א. וראה הגהות מיימוני הל' תפלה פ"ג אות ג'. ואסיקנא דעבד כמור (או) כמור עבד (ש"ע א"ח ר"ס רלג), כי יש במנחה ב' הבחי' (ד"ה והוא עבר הנ"ל ס"ד). (17) ראה בכ"ז עט"ר שער יו"כ בסופו. אוה"ת תולדות קנב, ב. שם פרשתנו רלו, ב. ד"ה והוא כחתן תרנ"ז ס"א ואילך. (18) המור שהוא דם של חי' ידוע, כמ"ש הרמב"ם הל' כלי המקדש פ"א ה"ג (ושם פ"ב ה"ד). וראה טוא"ח סרי"ו. תו"א מג"א צט, א. (19) כ"ה בד"ה והוא כחתן תרנ"ז סט"ו (ולחעיר מאוה"ת תולדות שם). (20) דלהיות שהעלאת מ"ן שבה היא מגקה"ט שלמטה מנוגה, היא ממשכת מבחי' מזל השמיני 'ונוצור'. וע"ד המבואר באגה"ק סכ"ח בענין מעלת פרה אדומה על קרבנות. וזוהי השייכות דמנחה (מ"ן למזל השמיני, כנ"ל) לקטורת. וראה אוה"ת פרשתנו רלח, סע"ב. (21) פינחס כח, ב. (22) וכמור"ל (ברכות מג, ב) שריח הוא דבר שהנשמה נהנית ממנו. והוא בחי' עצם הנשמה שלמע' מהתלבשות בגוף (ד"ה והוא כחתן ססי"א. וראה גם שערי אורה ד"ה בכ"ה בכסלו ס"ג וסכ"ה). (23) ראה המשך תער"ב ח"א ע' תמח ואילך. ד"ה והניף ידו תשי"א וד"ה ויאמר לו יהונתן תשי"א (סה"מ תשי"א ע' נח ואילך. ע' סו). ד"ה והי' ביום ההוא תשכ"ב (סה"מ תשכ"ב ע' רכט). (24) וי"ל בדא"פ שזהו מה שאמרו בברכות שם: "אף בתפלת ערבית", "אף תפלת שחרית" (הגם שנלמדים מפסוקים אחרים) - כי גם בהם ישנה (בכללות) מעלת הריח (דמנחה). וכנ"ל שכל התפילות נקראות בשם מנחה.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 דְקָרְבָנוֹת²⁵, רֵיחַ דְקָטוֹרֶת (דְּכָל הַשְּׁנָה, שְׁפִהִיכֹל שהיו
2 מקריבים על מזבח הקטורת הנמצא בהיכל שבבית המקדש) שְׁשִׁיף לְנֶקֶב
3 הַיָּמִינִי שְׁבַחוּטָם, וְרֵיחַ דְקָטוֹרֶת (דְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים, שְׁבִקְדָשׁ-
4 הַקְּדָשִׁים) שְׁשִׁיף לְנֶקֶב הַשְּׂמָאלִי²⁶ כמובא ב'המשך' תע"ב שם
5 מהזוהר שמהנבק הימני שבתוטים יש
6 המשכת "חיין" ומהנבק השמאלי יש
7 המשכת "חיין דחיין" ומבאר: "...
8 והחוטים הוא שער עצמיות המוחין
9 דשם קישור וחבור עצם הנשמה ממש
10 כו. אמנם ההמשכה ממש יש בזה ב'
11 מרריגות והן חיין דחיין דחיין כו,
12 ובחינת חיין שבנבק הימני...
13 גילוי כללות חיות הנפש להחיות את
14 הגוף כו, וזהו ענין הנשימה שהוא
15 הוראת החיות... ההחיות מהמות בא
16 בלב בדם שבו והלב שולח הדם עם
17 החיות לכל האברים שזהו החיות
18 פנימי... אמנם נבק השמאלי הוא חיין
19 דחיין שזהו מעצם הנשמה ממש בעצם
20 התקשרותה בבחינת עצמות
21 המוחין...".
22 ג) וְזֶהוּ מַה שְׁכָתוּב בַּיַּעֲקֹב אֲבִינוּ
23 וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה
24 לְעֵשׂוֹ אָחִיו. דְּהִנֵּה, הַמִּנְחָה
25 שֶׁשָּׁלַח יַעֲקֹב לְעֵשׂוֹ - עֲנִינָה
26 הַעֲלָאת 'מִיָּן נוֹקְבִין' מלמטה
27 למעלה עד לַבְּחִינַת עוֹלָם הַתְּהוֹ
28 כמבואר בקבלה וחסידות, העולמות
29 במתכונתם הנוכחית, עם 'סדר
30 השתלשלות' הדרגתי ומסודר ועשר
31 ספירות שהאורות שלהם מלובשים
32 בתוך כלים ארויים לקליטתם, נקראים
33 'עולם התיקון'. ול'תיקון' קדם 'עולם
34 התהוה' בו היו אורות מרובים וכלים
35 מועטים, מצב שגרם ל'שבירת הכלים' ו'נפילה' של ניצוצות קדושה ואלוקות
36 לתחומים שמחוץ לגבולות הקדושה, ובשורש הדברים תהוה נעלה מתיקון
37 (לְעֵשׂוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּשָׂרָשׁוֹ כמבואר בקבלה וחסידות ששורש עשו
- הוא מעולם התהוה, ושורש יעקב הוא מעולם התיקון), שְׁלַכְן הָיוּ
בְּמִנְחָה זֹו שֶׁשָּׁלַח יַעֲקֹב לְעֵשׂוֹ גַם בְּהֵמוֹת טְמָאוֹת כְּפִי שֶׁמְפּוֹרֵט
בְּתוֹרָה (דְּלֹא כְּמוֹ קְרָבָנוֹת דְּתִקּוּן' שֶׁהָיוּ מִבְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת
דְּרָקָא כְּזוֹר לְעֵיל לְעִיָּין יִתְרוֹן הַקְּטוֹרֶת עַל הַקְּרָבָנוֹת)²⁷. וְלַכֵּן נִקְרָאת
מִנְחָה, לְהִיּוֹתָה כְּמַעֲלַת תְּפִלָּה
מִנְחָה עַל תְּפִלּוֹת שְׁחִירֵת
וְעֲרֵבִית, וְכַמַּעֲלַת קְטוֹרֶת עַל
קְרָבָנוֹת שְׂבָה מִתְּבַרְרוֹת גַּם הַקְּלִיפּוֹת
הַטְּמָאוֹת לְגַמְרֵי, דְּבַר שֶׁלֹּא נִפְעַל עַל
יְדֵי הַקְּרָבָנוֹת.
ד) וְעוֹד עֲנִין בְּזֶה, וּבְהִקְדָּמָה
הַיְדוּעַ שֶׁזֶּה שֶׁעֲשׂוֹ (תְּהוֹ)
הוּא הַבְּכוֹר, הוּא רַק
בְּחִיצוֹנִיּוֹת כְּפִי שֶׁהִדְרִימִים בָּאִים
בְּפוּעַל בְּעוֹלָם הַזֶּה, אָבָל בְּפְנִימִיּוֹת
הִנֵּה יַעֲקֹב הוּא הַבְּכוֹר²⁸ והוא
נעלה מעשו (כמבואר בחסידות
בהרחבה, ומעלת עשו על יעקב היא
בשורשם, אבל בשורש של השורש
עצמו - יעקב נעלה מעשו).
וּבְזֶה יֵשׁ לְבָאָר דְּיוֹק הַלְּשׁוֹן
בִּתְוֹרָה אֲוִר²⁹ לְאִדְמוֹרֵר הֶזְקֵן
עַל הַפְּסוּקָא³⁰ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב
מִלְּאָכִים לְפָנָיו, "לְפָנָיו
מִמֶּשׁ, אֶל בְּחִינָה שְׁלֹמְעֵלָה
מִמְּנוּ בְּמִדְרָגָה כו' בְּחִינַת
מִלְכִין קְדָמָאִין דְּתְהוֹ",
הַמְלִיכִים הַקְּדָמוֹנִים שֶׁמְעוֹלָם הַתְּהוֹ,
שְׁכֵן הַמוֹשֵׁג עוֹלָם הַתְּהוֹוֹ הָאִמּוֹר לְעֵיל
מְרוּמֹו בְּסִיפּוֹר הַתְּהוֹרָה בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ,
פִּרְשַׁת וַיִּשְׁלַח, עַל הַמְלִיכִים שֶׁמְלִכוֹ
בָּאִדּוֹם לְפָנָיו שֶׁהוּוּ מְלִיכִים בְּבִינֵי יִשְׂרָאֵל,
וְהֵם קְדָמוֹ לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כִּי שׁוֹרֵשׁ
מְעוֹלָם הַתְּהוֹוֹ שֶׁלְּמַעֲלָה מְעוֹלָם
הַתִּיקוּן. דְּהִנֵּה, בְּפִשְׁטוֹת הַפְּנוּנָה בְּלִשׁוֹן אֲדָמוֹרֵר הֶזְקֵן
מִמֶּשׁ" הִיא לְמַעֲלִיּוֹתָא, הִיָּנוּ, שֶׁיַּעֲקֹב שָׁלַח מִלְּאָכִים לֹא
לְבְּחִינָה שֶׁהִיא אֲלִיו בְּמִדְרָגָה, אֶלֹא "לְפָנָיו",

(25) ראה בעט"ר, שערי אורה ד"ה בכ"ה בכסלו, ובד"ה והוא כחתן סי"א, שריח שבקרבתו הוא ע"ד ריח המאכל. (26) ראה זח"ג קל, ב: מחד נוקבא חיין ומחד נוקבא חיין דחיין. - בהמובא בפנים ראה בארוכה ד"ה וירח ה' ושלאחריו רדע"ת (המשך תע"ב ח"א ע' תלו ואילך). ושם, דריח המאכל מחזק חיות הנפש (האו"מ מוסיף בהא"פ, אתכפיא), וריח הבושם משיב וממשיך חיות חדש (גילוי האו"מ, ח"א או גם יחידיה, אתהפכא), רעו"ד (ודיוהכ"פ) תשובה. ועפ"ז י"ל לכאורה, שבכללות, החילוק דריח דקרבתו (שגם הוא צ"ל ע"י החוטים) ודקטורת - שזה בנבק הימני וזה בנבק השמאלי. - עוד מענין ריח בד"ה והריחו תקס"ב (מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ב ח"א ע' סב ואילך). (27) תו"א פרשתנו כה, א. כו, א. (28) תו"א פרשתנו מג, ד ואילך. אוה"ת רלא, ב ואילך. קיצורים והערות לתניא ע' מט. ד"ה ביום השמע"צ עת"ר. (29) פרשתנו כד, רע"ג. (30) ריש פרשתנו.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 לְבַחֲנֵיהָ שְׁלֹמֶעֱלָה מִמְּנוּ "לפני" במובן של קדימה, נעלה ממנו. אָבֵל
 2 עַל-פִּי הַיְדוּעַ הַבִּיאור הַחֲסִידִי בְּפִירוּשׁ רַש"י "וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב
 3 מִלְאָכִים, מִלְאָכִים מִמֶּשׁ", שָׂרָק אֶת הַ"מִּמְשׁ" שֶׁל
 4 הַמִּלְאָכִים שֶׁלַּח יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ, אָבֵל הַרוֹחֲנִיּוֹת שֶׁל הַמִּלְאָכִים
 5 נִשְׁאַרָה אֲצֵל יַעֲקֹב³¹ וְלֹא
 6 נִשְׁלַחָה לַעֲשׂוֹ, הֵינּוּ, שֶׁהַפְּנוּנָה
 7 בְּ"מִמְשׁ" הִיא לְגִרְעוּתָא
 8 לַמַּעַט, מוּבָן, שֶׁגַם "לְפָנָיו
 9 מִמֶּשׁ" הוּא לְגִרְעוּתָא וְלֹא
 10 לְהַדְגִישׁ אֶת מַעֲלַת עֲשׂוֹ עַל יַעֲקֹב
 11 וְלְהוֹסִיף בָּהּ אֵלָּא לַמַּעַט בּוֹהַ. וְהֵינּוּ,
 12 שֶׁזֶּה שֶׁעֲשׂוֹ (תָּהוּ) הוּא
 13 "לְפָנָיו", לְמַעֲלָה מִיַּעֲקֹב,
 14 הוּא רַק בְּ"מִמְשׁ" -
 15 בְּחִיצוֹנִיּוֹת וְלֹכֵן עֲשׂוֹ נוֹלַד הַבְּכוֹר,
 16 אָבֵל בְּפָנִים מִיָּמִיתוֹ וְלֹא מֵאִמִּיתוֹ שֶׁל דָּבָר
 17 - יַעֲקֹב הוּא לְמַעֲלָה יוֹתֵר
 18 מֵעֲשׂוֹ. וְעַל-יְדֵי-זֶה שִׁיעֲקֹב,
 19 "בַּעַל עוֹלָם הַתְּקוּן", מְבָרַר
 20 אֶת הַנִּיצוּצוֹת דְּתָהוּ שֶׁנִּפְּלוּ
 21 בְּשִׁבְרֵת הַכְּלִים, כְּנוֹכַח לַעֲלִיל
 22 שֶׁמֵּאֲחֵר וּבִתְהוֹה הָיוּ "אוֹרוֹת מְרוּבִים
 23 כְּכֹלִים מוֹעֲטִים" הִתָּה בּוֹ שִׁבְרֵת

הַכֹּלִים, הָרִי הוּא יַעֲקֹב מִמֶּשֶׁיֶךְ לֹא רַק מִבְּחִינַת הַתָּהוּ שֶׁקָּדְמָה
 לְתְּקוּן, אֲלֵא גַם מִהֶבְחִינָה שְׂבָה 'עוֹלָם הַתְּקוּן' הוּא
 לְמַעֲלָה יוֹתֵר³² כִּי לֹא מִיָּמִיתוֹ שֶׁל דָּבָר 'תְּקוּן' נִעְלָה יוֹתֵר ('עַל-דֶּרֶךְ הַנוֹכַח
 לַעֲלִיל שֶׁבְּשׂוֹרֵשׁ הַשּׁוֹרְשִׁים יַעֲקֹב נִעְלָה מֵעֲשׂוֹ). וְעַל-יְדֵי-זֶה שִׁיעֲקֹב עֲשָׂה
 אֶת הַבִּירוּרִים הָאֲמֹרִים לַעֲלִיל פְּעַל
 שֶׁ"וַיִּרְץ עֲשׂוֹ לְקִרְאָתוֹ
 וַיִּחַבְּקֶהוּ גו' וַיִּשְׁקֶהוּ"³³,
 שֶׁגַם עֲכָשׁוֹ, כְּפִי שֶׁעֲשׂוֹ הוּא
 קוֹדֵם הַבִּירוּרִי הַסּוּפִי שֶׁלּוֹ שִׁיחָה
 לַעֲתִיד לְבוֹא, בִּימֹת הַמְּשִׁיחַ
 (כְּשִׁיקוּיִים הַיְעוּד "וְעֵלּוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר
 צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הָרַע עֲשׂוֹ"). בְּמִצְבָּ
 שֶׁ"הִלְכָה הִיא בְּיַד עֲשׂוֹ שֶׁעֲשׂוֹ
 שׁוֹנָא לְיַעֲקֹב"³⁴, כֹּלל זֹאת
 נִתְבַּטַּל עֲשׂוֹ לְיַעֲקֹב וַיִּשְׁקוּ
 בְּכָל לְבוֹ.

מִמְּנוּ. אָבֵל עַל-פִּי הַיְדוּעַ בְּפִירוּשׁ רַש"י "וַיִּשְׁלַח
 יַעֲקֹב מִלְאָכִים, מִלְאָכִים מִמֶּשׁ", שָׂרָק אֶת
 הַ"מִּמְשׁ" שֶׁל הַמִּלְאָכִים שֶׁלַּח יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ, אָבֵל
 הַרוֹחֲנִיּוֹת שֶׁל הַמִּלְאָכִים נִשְׁאַרָה אֲצֵל יַעֲקֹב³¹,
 הֵינּוּ, שֶׁהַפְּנוּנָה בְּ"מִמְשׁ" הִיא לְגִרְעוּתָא, מוּבָן,
 שֶׁגַם "לְפָנָיו מִמֶּשׁ" הוּא לְגִרְעוּתָא. וְהֵינּוּ, שֶׁזֶּה
 שֶׁעֲשׂוֹ (תָּהוּ) הוּא "לְפָנָיו", לְמַעֲלָה מִיַּעֲקֹב, הוּא
 רַק בְּ"מִמְשׁ" - בְּחִיצוֹנִיּוֹת, אָבֵל בְּפָנִים מִיָּמִית -
 יַעֲקֹב הוּא לְמַעֲלָה יוֹתֵר. וְעַל-יְדֵי-זֶה שִׁיעֲקֹב,
 "בַּעַל עוֹלָם הַתְּקוּן", מְבָרַר אֶת הַנִּיצוּצוֹת דְּתָהוּ
 שֶׁנִּפְּלוּ בְּשִׁבְרֵת הַכְּלִים, הָרִי הוּא מִמֶּשֶׁיֶךְ לֹא רַק מִבְּחִינַת הַתָּהוּ שֶׁקָּדְמָה
 לְתְּקוּן, אֲלֵא גַם מִהֶבְחִינָה שְׂבָה 'עוֹלָם הַתְּקוּן' הוּא לְמַעֲלָה יוֹתֵר³².
 וְעַל-יְדֵי-זֶה פְּעַל שֶׁ"וַיִּרְץ עֲשׂוֹ לְקִרְאָתוֹ וַיִּחַבְּקֶהוּ גו' וַיִּשְׁקֶהוּ"³³, שֶׁגַם עֲכָשׁוֹ,
 כְּפִי שֶׁעֲשׂוֹ הוּא קוֹדֵם הַבִּירוּרִי, בְּמִצְבָּ שֶׁ"הִלְכָה הִיא בְּיַד עֲשׂוֹ שֶׁעֲשׂוֹ שׁוֹנָא
 לְיַעֲקֹב"³⁴, נִתְבַּטַּל עֲשׂוֹ לְיַעֲקֹב וַיִּשְׁקוּ בְּכָל לְבוֹ.

31) סה"ש תש"ג ע' 155 - בשם הה"מ. 32) דלהיות שבנין וסתירת התהו לא הי' במקרה ח"ו, לזאת, ע"י הביירוים נשלם הכוונה דבחי' ואו"ס שלמעלה מתהו ותיקון, ולשם הוא העלי' (ד"ה תקעו תרס"ז קרוב לסופו). 33) פרשתנו לג, ד. 34) ספרי בהעלותך ט, יו"ד - הובא בפירש"י כאן.

המשך ביאור למס' מנחות ליום שני עמ' ב

1 באופן שלא יתהו לו' שהות ביום לזרוק את הדם, אָבֵל אם יתהו לו'
 2 שהות ביום לזרוק את הדם, הרי זה שעת הכושר והקרן מִמְּמָא
 3 מִמְּמָא אוֹכְלִין אֵף אֵם לֹן קוֹדֵם זְרִיקָה, וְכֵל שֶׁכֵּן שֶׁאֵם הַקֶּרֶבֶן לֹן
 4 לְאַחַר שׂוֹרֵק מִמֶּשׁ, שְׁתוּעִיל שֶׁעַת הַכּוֹשֵׁר זֶה לְדִין טוֹמְאָת אוֹכְלִין.
 5 וּמִכָּךְ שֶׁלֹּא חִילַק הַתְּנָא כֵּן, מוֹכַח שֶׁאֵין חִילוּק אִם הִיָּה נִיתֵן לְזִרוּק
 6 אֶת הַדָּם אוֹ לֹא, וְחֻזְרַת הַקּוֹשִׁיא מִקֶּרֶבֶן שֶׁלֹּן קוֹדֵם זְרִיקָה וְאִינוּ
 7 מִטְּמָא טוֹמְאָת אוֹכְלִין. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: בְּאִמַּת הַאֲפִשְׁרוֹת לְהַתִּיר
 8 אֶת הַקֶּרֶבֶן נַחֲשֶׁבֶת כְּשַׁעַת הַכּוֹשֵׁר, וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מִכָּךְ שֶׁלֹּא חִילַק
 9 הַתְּנָא חִילוּק זֶה, מִשּׁוֹם דְּהָכִי נִמְי קְאָמֵר - אִבֵּן כִּךְ הִיָּתָה כּוֹנֵת
 10 הַתְּנָא לּוֹמֵר, אִם לֹן קוֹדֵם שִׁירְאָה לְזִירְקָה - לִפְנֵי שְׁהִיָּה דְּמֹו רֵאוּי

לְהִזְרוּק, וְהֵינּוּ שֶׁנִּשְׁחַט סְמוּךְ לְשִׁקִּיעַת הַחֲמָה וְלֹא הִיָּה זְמַן לְזִרוּק
 אֶת דְּמֹו בְּיוֹם, אִינוּ מִמְּמָא מִטְּמָא אוֹכְלִין, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הִיָּתָה לוֹ שַׁעַת
 הַכּוֹשֵׁר. אוֹלָם אִם לֹן לְאַחַר שִׁירְאָה לְזִירְקָה, וְהֵינּוּ שְׁהִיָּה שְׁהוֹת
 לְזִרוּק אֶת הַדָּם בְּיוֹם, הוּא מִמְּמָא מִטְּמָא אוֹכְלִין, כִּיּוֹן שְׁהִיָּתָה לוֹ
 שַׁעַת הַכּוֹשֵׁר, וְכֵל שֶׁכֵּן שֶׁאֵם לֹן לְאַחַר זְרִיקָה, שְׁהוּא יִכּוֹל לְטַמָּא
 טוֹמְאָת אוֹכְלִין.
 שׁוֹאֵלֵת הַגְּמָרָא: וְהָא דִּין פִּיגֵל בֵּין פְּקֻדָּשִׁים קְדָשִׁים בֵּין פְּקֻדָּשִׁים קְלִים
 שֶׁבְּבִרְיָתָא, שְׁהִיָּה מִצְוָה לְמִזְרְקֶיהָ כְּרֵאוּי בְּלִי לְחֻשׁוֹב מִחֻשְׁבַּת
 פִּיגּוּל אוֹ אִיסוּר וְכִךְ לְהַתִּיר אֶת הַקֶּרֶבֶן,

המשך ביאור למס' מנחות ליום רביעי עמ' א

1 מחטים, דְּאִיבָא לְמִיטְרָה מְהִירָה הוּא הַתְּרַבִּי בִּיה - שִׁישׁ לוֹמֵר שְׁחוּר
 2 שֶׁבְּתַחֲלִילָה רִצָּה לְהַתְּחִיב מְנַחָה גְּמוּרָה וְכַעַת חוּר בּוֹ, וְכִדִּי
 3 לְבַטֵּל דְּבִרְיוֹ הִרְאִשׁוּנִים אוֹמֵר מִן הַעֲדָשִׁים, שִׁידוּעַ שֶׁאֵין מְנַחָה
 4 בָּאָה מִדֵּן, וְאֵין יִכּוֹל לְחַזוֹר בּוֹ מִפְּנֵי תְּפֻסָּה לְשׁוֹן רֵאוּשׁוֹן - וְדְבִרְיוֹ
 5 חִלִּים כְּפִי תַחֲלִילַת דְּבִרְיוֹ, וְלֹכֵן פְּשוּט שֶׁהַנּוֹדֵר מִן הַעֲדָשִׁים חִיב
 6 מְנַחָה, וְלֹא הוֹצִירָךְ הַתְּנָא לְהַשְׁמִיעֵנוּ אֲלֵא שֶׁאֵפִילוּ הָאוֹמֵר מִן
 7 הַשְּׁעוּרִין נִמְי [גם]- חִיב לְהִבְיָא מְנַחַת חֲסִים, אֵף דְּאִיבָא לְמִיטְרָה
 8 מִיטְּעָא הוּא דְּקָא טְעִי - שִׁישׁ לוֹמֵר שְׁטַעָה וְכוּונָתוֹ הִיָּתָה לְהַתְּחִיב

מְנַחָה מִשְׁעוּרִים, וְכִיּוֹן שֶׁאֵין מְנַחָה בָּאָה מֵהֶם, אֵין חִיב בְּלוֹם, לִכֵּן
 הַשְּׁמִיעֵנוּ הַתְּנָא שֶׁאֵפִילוּ הָכִי [כך]- אוֹמְרִים תְּפֻסָּה לְשׁוֹן רֵאוּשׁוֹן,
 וּמִפְּרָשִׁים אֶת דְּבִרְיוֹ, שֶׁבְּתַחֲלִילָה רִצָּה לְהִבְיָא מְנַחָה כְּדִינָה, וְשׁוֹב
 נִתְחַרַּט וְחוּר בּוֹ וְאֹמֵר מִן הַשְּׁעוּרִים, וְכִיּוֹן שֶׁהַעִיקָר בְּתַחֲלִילַת
 דְּבִרְיוֹ, חָל עֲלֵיו חִיּוּב לְהִבְיָא מְנַחָה כְּהַלְכָתָהּ. וְלֹכֵן תְּמָה רַבִּי יוֹחָנָן
 עַל חֻזְקִיהָ שְׁחוּר בּוֹ, שֶׁמֵּהִמְשַׁנָּה אֵין הַכְּרַח שֶׁהַנּוֹדֵר לְהִבְיָא מְנַחָה
 מִן הַעֲדָשִׁים פְּטוּר וְאִינָה כְּבִית שֶׁמֵּאָ.